

حرف امروز

بازگشت به کتاب‌خوانی

شما که غریبه نیستید؛ بی‌تعارف بگوییم، برای خیلی‌ها خواندن حتی یک پاراگراف ۱۰۰ کلمه‌ای هم شبیه صعود به اورست سخت و مشکل است، دیگر چه برسد به خواندن کتاب و رمان یا مقاله‌های طولانی. مقصر اصلی هم، طبق معمول شبکه‌های اجتماعی همراه با پیام‌های فوری و ویدئوهای چندثانیه‌ای است که مغز ما را اشیاع کرده‌اند. طوری که تمرکزمان دائم به سمت پاداش‌های لحظه‌ای کشیده می‌شود و ما هم از روی عادتمان گاه و بیگاه مجبوریم به حرفشان گوش کنیم، بنابراین تعجبی ندارد که توانایی تمرکز روی متن طولانی کم شده و تفکر عمیقمان در حال تحلیل رفتن است. البته راه حل همیشه وجود دارد و این خود ما هستیم که تصمیم می‌گیریم جلو ضرر را بگیریم یا نه. مثلاً نتیجه یک پژوهش تازه نشان داده ابزار ساده و کلاسیکی مثل خواندن کتاب یا همان متن‌های بلند می‌تواند یک دوربرگردان حسابی باشد. در سال ۲۰۱۳ محققان اروپایی اصطلاحی ساختند به نام «صبر شناختی» یا Cognitive Patience؛ یعنی توانایی پابیند ماندن به یک کار ذهنی دشوار بدون اینکه کلافه شوید.

از قول محققان افرادی که عادت به خواندن متن‌های بلند دارند، حافظه و تمرکز بهتری دارند و کسانی که دائم دنبال خلاصه‌ها هستند، کم‌کم صبر شناختی‌شان تحلیل می‌رود. حالا چرا متن طولانی چنین قدرتی دارد؟ اول، مغز را مجبور می‌کند میان لایه‌های مختلف معنا، شخصیت‌ها و روایت‌ها جابه‌جا شود و ارتباطات بلندمدت بسازد. دوم، تمرکز را آرام و پایدار می‌کند، درست مثل ورزش برای ذهن. سوم، یاد می‌دهد انتظار داشتن ارزش دارد؛ مغز عادت می‌کند بدون پاداش فوری صبر کند.

اسکن‌های fMRI نشان داده‌اند هنگام خواندن متن بلند، شبکه‌های گسترده‌ای از مغز شامل زبان، حافظه، احساس، پیش‌بینی و حتی خیال‌پردازی فعال می‌شوند. پس به متن طولانی نه فقط به چشم مهارت؛ بلکه به چشم تمرینی برای مقاومت ذهنی و صبر شناختی نگاه کنید. بازگشت به کتاب، بازگشت به خود توانمند ماست؛ یادآوری اینکه مغز انسان، برخلاف الگوریتم‌ها، با سرعت آهسته بهتر فکر می‌کند. اما یادتان باشد، برای شروع، برنامه سنگین نچینید که دل زده می‌شوید. محققان می‌گویند روزی ۲۰ دقیقه هم کافی است تا ببینید بعد از مدتی چقدر در نظر فکری عمیق‌تر و قوی‌تر شده‌اید.

علم و زندگی

دسترسی به فضا برای همه

در حالی که پروازهای گردشگری فضایی معمولاً به چشم یک تفریح لاکچری برای پولدارها دیده می‌شوند، پرواز اخیری که به مقصد فضا انجام شد این تصویر را حسابی به هم زد. «میکائیلآ بنتهاوس» مهندس زن آلمانی که از ویلچر

استفاده می‌کند، سوار موشک نیو شپرد شرکت بلو اوریجین شد و از «خط کارمان» گذشت؛ همان حد ترخص رسمی فضا که بعد از آن، دیگر زمین حساب نمی‌شود. بنتهاوس پس از یک ساعته دوچرخه‌سواری دچار آسیب‌نخاعی شده،اما حالانامش را به‌عنوان نخستین فردویلچرنشین مسافر فضا ثبت کرده‌است. خودش می‌گوید این سفر، یک بازتعریف تازه از برابری بود. شاید این پرواز ۱۰ دقیقه‌بیشتر طول نکشید، اما اثرش احتمالاً سال‌ها باقی می‌ماند؛ به‌خصوص در ذهن مهندسان و سیاست‌گذاران تا فناوری را از ابتدا رافگیر طراحی کنند و آن رانه‌فقط پیشرفته‌تر؛ بلکه عادلانه‌تر ببینند.

خبر امروز

بستنی گل محمدی

ترند این روزهای فضای مجازی یک بستنی‌فروشی کوچک در مدینه عربستان است. بستنی‌فروشی‌ای که نه دکور عجیب‌وغریبی دارد و نه منو خاص و منحصر به‌فردی، اما آنچنان کسب‌وکارش به قول قدیمی‌ها گرفته که مردم برای خرید یک اسکوپ بستنی صاف می‌کشند. ماجرا البته وقتی جالب‌تر می‌شود که بدانید وجه تمایزش با بقیه، استفاده از گل محمدی است. گلی که عطرش از حیاط خانه خودمان بلند می‌شد و سال‌ها خودمان تولیدکننده‌اش بودیم. اما بازارسازان مدینه به جای اینکه صرفاً تبدیلش کنند به گلاب و شربت، از آن برندی ساخته‌اند که هر اسکوپ بستنی را ۲۰ ریال سعودی می‌فروشند. قیمتی که به پول ما می‌شود چیزی حدود ۶۰۰ هزار تومان. برای ما که

ایرانی هستیم امکان ندارد بعد از دیدن قیمت بلافاصله این سؤال در ذهنمان جرقه‌زنند که «مگر توش چی داره؟»، پاسخ اما یک کلمه است. تجربه؛ چون بستنی نه دستور ساخت جدیدی دارد و نه طعم و شیرینی‌اش خیلی متفاوت از بقیه است، اما داستانی که آن از ساخته‌اند موجب شده حساسی کسب‌وکارشان را بچرخاند. آن‌ها

اوقات شرعی به افق تهران

اذان ظهر	اذان مغرب	اذان صبح فردا
۱۲/۰۴	۱۷/۱۷	۵/۴۲
غروب خورشید	نیمه شب شرعی	طلوع فردا
۱۶/۵۶	۲۳/۱۹	۷/۱۲

اوقات شرعی به افق مشهد

اذان ظهر	اذان مغرب	اذان صبح فردا
۱۱/۳۱	۱۶/۴۲	۵/۱۰
غروب خورشید	نیمه شب شرعی	طلوع فردا
۱۶/۲۲	۲۲/۴۶	۶/۴۱

صاحب امتیاز: مؤسسه فرهنگی قدس

وابسته به آستان قدس رضوی

مدیرعامل و مدیر مسئول: علی یعقوبی

سرمدیر: نسیم محسن اسدنی

آدرس دفتر مرکزی مشهد: بولوار سجاده، نبش سجاد ۱۴-۱۱-۳۷۶۸۵ (۰۵۱)

تلفن:

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

●

ویدئو هوش مصنوعی، رئیس جمهور فرانسه را برکنار کرد

کودتای مجازی در پاریس

نیروهای نظامی و مردم پاریس تجمع کرده بودند، بالگردها در آسمان می‌چرخیدند، اوضاع امنیتی به نظر می‌رسید و گزارشگر «رادیو فرانسه» میکروفن به دست گزارش می‌داد...

مردم پاریس تجمع کرده بودند، بالگردها در آسمان می‌چرخیدند، اوضاع امنیتی به نظر می‌رسید و چند لحظه بعد، گزارشگر «رادیو فرانسه» میکروفن به دست گزارش می‌داد: «گزارش‌های غیررسمی حاکی از وقوع کودتا در فرانسه است؛ کودتایی که گفته می‌شود به رهبری یک نظامی ارشد ناشناس انجام شده و احتمال سقوط حکومت اماتونل مکرون را افزایش داده است. با این حال، مقام‌های رسمی تاکنون حاضر به ارائه اطلاعات شفاف در این خصوص نشده‌اند».

کیفیت و دقت فیلم‌رسانی بالا بود و هیچ نقصی هم در ماجرا دیده نمی‌شد.

رئیس‌جمهور به ظاهر کودتازده، پس از حیرت اولیه متوجه شد این تصاویر واقعی نیست و به‌طور کامل با هوش مصنوعی ساخته شده بود. «یورونیوز» می‌نویسد: «مکرون از «فاروس» سامانه رسمی فرانسه برای بررسی و گزارش محتوای غیرقانونی آنلاین، خواست با شرکت متا، مالک شبکه اجتماعی فیس‌بوک، تماس بگیرد تا ویدئو حذف شود. اما این درخواست رد شد؛ چراکه پلتفرم اعلام کرد این محتوا ناقض «قوانین استفاده» از آن نیست».

من بعد پیوند

تصور کنیدقلب تازه‌ای به‌سینه‌تان پیوندمی‌زنند و چند هفته بعد، ناگهان به چیزهایی علاقمند می‌شوید که قبلاًحتی نگاهشان هم نمی‌کردید. ممکن است کمی عجیب و غبرواقعی به نظر برسد اما پزشکان می‌گویند واقعاً برای برخی

بیماران چنین اتفاقی افتاده است.وقتی بعد از کوردشکنی پیوند اعضا در آمریکا، گزارش‌های عجیبی دربارهٔملاهوس ناگهانی فست‌فودتا تغییر سلیقه موسیقی و هنر، منتشرشد. دانشمندان اعلام کردند ماجراقط «بلقین» یاهیجان شروع دوباره زندگی نیست. هر عضو، به‌خصوص قلب،بیشتر از یک قطعه مکانیکی بودن کارخانه‌ای شیمیایی است که هورمون ترشح می‌کند و می‌تواندروی مغز، خلق و خو وحتی تصمیم‌گیری اثر بگذارد. وقتی عضوی تازه وارد بدن می‌شود، کل سیستم بایدخودش را با آن وفق دهد. شایدبه‌همین دلیل است که بعضی‌ها بعد از پیوند، احساس می‌کنند کمی نسبت به قبل جدید شده‌اند.

یادگیری سه‌بعدی

برای کودکان مبتلا به اتیسم، هیچ چیز به اندازه دیدن و تعامل با واژه‌ها به شکل زنده و سه‌بعدی مؤثر نیست. اپلیکیشن واقعیت افزوده «Marvog» با استفاده از مدل‌های

تصویری AR، یادگیری واژگان را به تجربه‌ای

جذاب و ملموس تبدیل می‌کند. در این برنامه، کودک یک کلمه می‌سازد و مدل مرتبط با آن واژه به صورت سه‌بعدی روی صفحه ظاهر می‌شود. محتوا قابل شخصی‌سازی است و معلمان یا والدین می‌توانند تعداد واژه‌ها و نوع آموزش را مطابق نیاز کودک تنظیم کنند. حتی اگر توانایی‌ها و سرعت پیشرفت کودکان متفاوت باشد، همه شرکت‌کنندگان در این مطالعه نشان دادند که با این روش، ارتباط با واژگان و درک معنایی آن‌ها بهبود پیدا می‌کند. Marvog با تعامل والدین، معلم و کودک، امکان استفاده روزانه و پایدار را فراهم و یادگیری را به یک بازی علمی و سرگرم‌کننده تبدیل می‌کند.

● روابط عمومی: ۳۷۶۶۲۵۸۷ (۰۵۱)	● صندوق پستی: ۵۷۷ - ۹۱۷۳۵
● شمار سردبیر: ۳۷۶۸۰۰۴ - ۳۷۶۱۰۰۸۷ (۰۵۱)	● دفتر تهران: بولوار کشاورز، بین کارگر و چمآزاده، شماره ۳۳۶
● سازمان آگهی‌ها: ۳۷۶۲۸۲۰۵ - ۳۷۰۸۸ (۰۵۱)	● تلفن: ۶۶۹۳۷۵۵ (۰۲۱)
● فاکس: ۳۷۶۱۰۰۸۵ (۰۵۱)	● شماره: (داخلی۲۲۶) ۶۶۴۳۰۱۲۲ (۰۲۱)
● سفارشات چاپی: ۳۷۶۷۶۵۹۶ (۰۵۱)	● پیامک: ۳۰۰۰۴۵۶۷
● چاپ مشهد: مجتمع چاپ و نشر قدس	● ارتباطات مردمی: ۳۷۶۱۰۰۸۶ (۰۵۱)
● چاپ تهران: چاپ هرمزان تهران:	● امور مشترکین: ۳۷۶۱۸۰۴۴-۵ (۰۵۱)

نمی‌کرد. بررسی‌های بعدی نشان داد مدیر این حساب کاربری یک نوجوان ساکن بورکینافاسو است که از طریق برگزاری دوره‌های آموزشی درباره کسب درآمد از هوش مصنوعی درآمدزایی می‌کند و حالا به کمک شبکه‌های اجتماعی و هوش مصنوعی، خواب سیاستمداران و رؤسا را آشفته کرده است. بیشتر از یک هفته پس از انتشار اولیه و به راه افتادن جنجال‌های سیاسی و واکنش‌های عمومی، سرانجام این نوجوان تصمیم گرفت ویدئو را حذف کند.

جهش وپرش

«یورونیوز» چند روز پیش نوشت تیم راستی‌آزمایی خود موسوم به «کیوب» را مأمور بررسی بیشتر ماجرا کرده و آن‌ها بارها تلاش کرده‌اند از طریق شماره درج‌شده در حساب فیس‌بوک نوجوان بورکینافاسویی، با این فرد تماس بگیرند، اما تاکنون هیچ پاسخی دریافت نکرده‌اند. در بخشی از این ویدئو، گویندگان خبری تولیدشده با هوش مصنوعی دیده می‌شوند که میکروفنی با نشان «رادیو بین‌المللی فرانسه» (RFI) در دست دارند؛ رسانه‌ای که بازوی بین‌المللی رادیو دولتی فرانسه محسوب می‌شود.

در بخش‌های دیگر هم میکروفن‌ها دارای نشان «Sora» هستند؛ موضوعی که نشان می‌دهد احتمالاً بخش قابل توجهی از این محتوا با استفاده از این فناوری تولید شده است. یعنی مقصر دوم ماجرا هوش مصنوعی است که به یک نوجوان آفریقایی اجازه داده به این شکل مقام‌های کشور استعمارگر سابق را به بازی بگیرد.

Sora ۲، فناوری توسعه‌یافته توسط شرکت اوپن‌ای‌ای (OpenAI) یعنی همان شرکتی است که «چت‌جی‌پی‌تی» را هم عرضه کرده و به کاربران امکان می‌دهد تا با وارد کردن متن، ویدئوهای فوق‌واقع‌گرایانه ۱۰ ثانیه‌ای تولید کنند.

این فناوری که از ماه اکتبر عرضه شده، جنجال‌های زیادی برانگیخته و به گسترش ویدئوهای بسیار پیشرفته که به‌سختی قابل تشخیص هستند، دامن زده است. رونمایی از Sora ۲ در سپتامبر سال جاری انجام شد و بسپاری از رسانه‌های تخصصی و علمی درباره آن نوشتند: «ماجرا فقط ارائه یک به‌روزرسانی برای نسخه قبلی نیست بلکه Sora ۲ نشان‌دهنده یک جهش اساسی در کیفیت ویدئو تولیدشده توسط هوش مصنوعی است و از فناوری آزمایشی به ابزار خلاقانه کاربردی که هر کسی می‌تواند از آن استفاده کند، تبدیل شده است».

آن زمان برخی از کارشناسان هم بودند که از قابلیت جدیدی انتقاد می‌کردند. آن‌ها معتقد بودند تایپ کردن یک جمله در نرم‌افزار و بلافاصله مشاهده ویدئو به‌شدت واقعی درباره جمله‌ای که نوشته‌اید، محصولی است که فقط تازه‌کاران هوش مصنوعی را متعجب می‌کند، اما آن‌ها که حرفه‌ای این فناوری هستند با دیدن چنین محصولاتی نگران می‌شوند. آن‌ها می‌گویند رسیدن به این حد از کیفیت و واقعی بودن صداها و تصاویر، دیگر پیشرفت محسوب نمی‌شود؛ بلکه یک جهش آتی و عجیب و غریب است که عواقبش بیش از هر چیزی انسان را نگران می‌کند.

یافته‌ها

بازیگر جدید عرصه فضا

قرارداد با جنرال الکتریک شروع شد و بعد به نخستین ماهواره بومی «امید» در سال ۲۰۰۹ رسید که با پرتابگری ایرانی راهی فضا شد و از آن زمان تاکنون هر پرتابگر-سفیر، سیمرغ و قاصد- فناوری‌های مهندسی و حتی نظامی را در دل خود داشته است، اما ایران می‌خواهد این توانمندی‌ها را تبدیل به چیزی کند که تکرارپذیر و تجاری باشد».

امروز ایران با مجموعه‌ای از پرتابگرهای می‌تواند ماهواره‌های ۱۰۰ تا ۳۰۰ کیلوگرمی را به مدار پایین زمین برساند و پایگاه فضایی چاپهار امکان دسترسی به مدارهای مختلف را فراهم می‌کند. ماهواره‌های تازه‌ای مثل «ظفر»، «پایا» و «کوثر ۲» نشان می‌دهند کشور وارد مرحله صنعتی‌سازی شده و قصد دارد صورت‌های فلکی ماهواره‌ای بسازد که نه فقط علمی؛ بلکه تجاری و قابل رقابت باشد. راهبرد ایران اما در این مسیر کمی که پیش گرفته ارزان‌تر از رقبا عمل کردن است. تجربه‌ای که در صنعت پهبادی کسب‌شده، حلال‌در فضا تکرار می‌شود. همکاری با چین و مأموریت ماموندی «چانگ‌ئه-۸» هم نشان می‌دهد ایران می‌خواهد بازیگر جهانی باشد، بدون اینکه منابعش را هدر بدهد.

پرتاب موفق ماهواره «کوثر» و دو ماهواره ایرانی دیگر در روزهای اخیر، چشم همه را به بخش خصوصی ایران خیره و ثابت کرد که جوانان دانشمند ما می‌توانند کنار برنامه‌های ملی، نقش آفرینی کنند. «کوثر» که محصول

شرکت دانش بنیان امیدفضاست و محموله دوربینش هم حاصل تلاش یک شرکت ایرانی دیگر، رسماً به پرتابگر متصل شد و یکی از مراحل کلیدی آماده‌سازی برای پرتاب را پشت سر گذاشت؛ کاری که حتی ۱۰ سال پیش، برای یک ماهواره کوچک هم آرزویی نسبتاً بزرگ بود. به دنبال این خبر یک اندیشکده ایتالیایی نوشته برنامه ماهواره‌ای ایران نه‌تنها یک افتخار ملی است؛ بلکه می‌تواند با هزینه‌ها پایین، وارد بازار جهانی شود و با شرکای خود در بریکس، سازمان همکاری شانگهای و اتحادیه اقتصادی اوراسیا رقابت کند.

حسین شهرابی، مدیرعامل «امید‌فضا» در ادامه می‌گوید: «تا سال ۱۴۰۷، می‌خواهیم ماهانه بیش از ۱۰ پرتاب داشته باشیم»، این یعنی ایران قصد دارد از یک آزمایشگاه کوچک به یک کارخانه پرتاب واقعی برسد. اندیشکده ایتالیایی می‌گوید: «تاریخچه فضایی ایران البته از برنامه‌های دوره پهلوی و